

Informatiepunt Chroom-6 Defensie

Deze nieuwsbrief is een uitgave van het Informatiepunt Chroom-6. Dit informatiepunt is ingericht door Defensie maar staat onder beheer van het CAOP en is daarmee onafhankelijk. Het CAOP is een onafhankelijk kennis- en dienstencentrum op het gebied van arbeidszaken.

Contact

- www.informatiepuntchroom6.nl
- infoc6&carc@caop.nl
- 070 376 5476
(ma t/m vrij 09.00-17.00 uur)

Nieuwsbrief #5

Mei_2021

Inhoud

Inleiding	p.3
Resultaten onderzoek chroom-6 niet-POMS-locaties bekend	p.6
Uitkeringsregeling open voor (oud-)medewerkers niet-POMS-locaties	p.8
Nazorg: Waar kunt u terecht?	p.11
Veilig werken met chroom-6 en andere gevaarlijke stoffen	p.13
Hoe nu verder?	p.15

Informatiepunt
Chroom-6
Defensie

Inleiding

Afzender: Defensie

Het onderzoek van het RIVM (Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu) naar chroom-6 op alle niet-POMS-locaties van Defensie is inmiddels afgerond. In deze nieuwsbrief leest u over de resultaten en conclusies. Deze inleiding helpt u bij het lezen van de nieuwsbrief. Hierin staan het verloop van het onderzoek en de inhoud van deze nieuwsbrief op een rij.

Aanleiding onderzoek

In 2014 kreeg Defensie een aantal meldingen van (oud-)defensiemedewerkers die vermoedden ziek te zijn geworden door het werken met chroom-6 en CARC (chemical agent resistant coating). Hierbij zaten ook oud-medewerkers van voormalige Amerikaanse opslagplaatsen: de POMS-locaties. Veel mensen maakten zich zorgen over hun gezondheid. Defensie liet daarom het onafhankelijke onderzoeksinstituut RIVM onderzoek doen naar chroom-6 en CARC op de POMS-locaties. Defensie liet daarnaast onderzoek doen naar

chroom-6 op alle niet-POMS-locaties van Defensie.

Het onderzoek is begeleid door een zogeheten paritaire commissie. Hierin zitten vertegenwoordigers van de vakbonden, Defensie, een onafhankelijk wetenschappelijk expert en een onafhankelijke communicatiedeskundige. De commissie heeft een onafhankelijke voorzitter, de heer R.L. Vreeman.

Drie deelonderzoeken

Het RIVM heeft wetenschappelijk onderzocht in hoeverre (oud-)medewerkers zijn blootgesteld aan chroom-6 in verf en CARC. Ook is het effect onderzocht op de gezondheid van (oud-)medewerkers. Het onderzoek bestaat uit drie deelonderzoeken:

- Chroom-6 onderzoek op POMS-locaties
- CARC-onderzoek op POMS-locaties
- Chroom-6 onderzoek op alle niet-POMS-locaties

Informatiepunt Chroom-6 Defensie

Status onderzoek

In juni 2018 was het eerste deelonderzoek, naar chroom-6 op de POMS-locaties klaar. Het tweede deelonderzoek, naar CARC op de POMS-locaties, is in april 2020 afgerond. Toen zijn ook de resultaten gepresenteerd van de aanvullende onderzoeken die er in de loop van de tijd bij zijn gekomen:

- Een actualisatie van de lijst met ziekten en aandoeningen die door chroom-6 kunnen worden veroorzaakt (naar aanleiding van nieuw beschikbare wetenschappelijke inzichten);
- De resultaten van de verkenning naar de haalbaarheid van een epidemiologisch onderzoek;
- Het advies van het deskundigenberaad over een aanvullende zorgvoorziening: het Persoonlijk Gezondheidskundig Consult (PGC).

Meer informatie over deze onderzoeken en resultaten staat op de www.informatiepuntchroom6.nl.

Na afronding van het eerste deelonderzoek is het RIVM verder gegaan met het derde deelonderzoek: naar chroom-6 op alle niet-POMS-locaties van Defensie. In eerdere nieuwsbrieven heeft u kunnen lezen over de voortgang van dit onderzoek. Inmiddels zijn de resultaten

van dit onderzoek bekend. Verderop in deze nieuwsbrief leest u hier meer over. Het RIVM licht kort toe hoe het onderzoek is uitgevoerd, wat het heeft opgeleverd en waar u terecht kunt voor bijvoorbeeld het onderzoeksrapport en een video over de resultaten.

Uitkeringsregeling

Na het eerste deelonderzoek concludeerde het RIVM dat werknemers op de POMS blootgesteld kunnen zijn aan chroom-6. Een andere conclusie was dat Defensie in het verleden heeft verzuimd om deze mensen voldoende te beschermen. Hierdoor kunnen zij ziek zijn geworden of nog worden.

Om zoveel mogelijk recht te doen aan het leed van (oud-)medewerkers, stelden de vakbonden en Defensie een collectieve regeling op: de Regeling Uitkering Chroom-6 Defensie (Uitkeringsregeling). De resultaten van het RIVM-onderzoek vormden hiervoor de basis. De Uitkeringsregeling was in eerste instantie alleen toegankelijk voor de POMS-medewerkers en hun nabestaanden.

Die regeling is nu op basis van de resultaten van het onderzoek naar chroom-6 op niet-POMS Defensielocaties aange-

past. Dit is gebeurd in overleg met de vakbonden. Behalve POMS-medewerkers kunnen nu ook (oud-)medewerkers van alle niet-POMS-locaties een aanvraag indienen. Hiermee komt de Cou-lanceregeling, die vanaf maart 2015 bestaat en waar de (oud-)medewerkers van de niet-POMS-locaties gebruik van konden maken, te vervallen. Defensie vertelt hier verderop in deze nieuws-brief meer over.

Nazorg

Defensie heeft een groot aantal maatregelen getroffen voor de nazorg voor (oud-)medewerkers die mogelijk zijn blootgesteld aan chroom-6 en hun nabestaanden. Uitgangspunt is dat de

zorg wordt geboden waar behoefte aan is. Zo kan bijvoorbeeld gebruik gemaakt worden van een Persoonlijk Gezondheidskundig Consult (PGC). Dit bestaat uit één of meerdere gesprekken met een ervaren arbeidshygiënist, ondersteund door een arts van de Poli-kliniek Mens en Arbeid van het Universi-tair Medisch Centrum Amsterdam. Meer over het PGC, bijvoorbeeld wanneer u in aanmerking komt en hoe u een consult aanvraagt, leest u in het artikel over de nazorg.

Tot slot kunt u in het laatste artikel lezen: hoe nu verder? U vindt alle infor-matie ook terug op www.informatiepuntchroom6.nl. ■

Resultaten onderzoek chroom-6 niet-POMS- locaties bekend

Afzender: RIVM

Het RIVM (Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu) heeft het onderzoek naar het gebruik van chroom-6 op alle niet-POMS-locaties van Defensie afgerond. Hieronder volgen de belangrijkste conclusies.

Contact met chroom-6

Binnen de hele Defensieorganisatie konden medewerkers met chroom-6 in contact komen. Niet alleen de mensen die zelf het onderhoudswerk aan defensiematerieel deden, maar ook mensen die regelmatig in de werkplaatsen kwamen. (Oud-)medewerkers die direct met chroom-6 in contact kwamen tijdens onderhoudswerkzaamheden en niet goed beschermd waren, hebben een grotere kans om ziek te worden. De kans op

het ontstaan van de ziekten neemt toe als de blootstelling aan chroom-6 hoger is, vaker heeft plaatsgevonden en/of langer heeft geduurd.

Inschatten van de blootstelling

In welke mate medewerkers mogelijk zijn blootgesteld aan chroom-6 kan niet alleen op basis van de functie worden bepaald. Dit was bij het onderzoek voor de POMS-locaties wel het geval. Voor de andere Defensielocaties is het zo dat met informatie over de werkzaamheden wél kan worden ingeschat of een (oud-)medewerker in contact met chroom-6 is gekomen. Daarmee kan worden aangegeven welke ziekten hierdoor mogelijk zijn veroorzaakt of nog worden veroorzaakt.

Onvoldoende bescherming (oud-)medewerkers

Net als op de POMS-locaties blijkt dat (oud-)medewerkers ook op andere locaties niet altijd en overal genoeg waren beschermd tegen blootstelling aan chroom-6. Beschermende maatregelen op de werkplek werden niet altijd getroffen. Het gaat dan bijvoorbeeld om taakrotatie, afscheiding van werkruimtes en aanwezigheid van afzuiginstallaties. Ook waren de persoonlijke beschermingsmiddelen, zoals stofmaskers en overalls, niet altijd aanwezig of effectief genoeg. In de loop van de jaren is dit bij Defensie geleidelijk verbeterd, vooral vanaf de jaren negentig.

Ziekten door chroom-6

Het RIVM volgt de wetenschappelijke ontwikkelingen over ziekten die door chroom-6 kunnen worden veroorzaakt. Als er voldoende bewijs is uit onderzoeken bij mensen of proefdieren dat

een ziekte door chroom-6 kan worden veroorzaakt, dan past het RIVM de zogeheten 'ziektelijst' aan. De actuele ziektelijst is te vinden op de website van het RIVM. Deze is gebaseerd op de actualisatie die in 2019 door het RIVM is uitgevoerd. Momenteel wordt de volgende actualisatie uitgevoerd. De verwachting is dat die na de zomer klaar is. Hierbij worden de laatste ontwikkelingen sinds 2019 meegenomen.

Als blijkt dat de ziektelijst moet worden uitgebreid, dan wordt in overleg met de bonden bepaald of de Uitkeringsregeling moet worden aangepast. U wordt hierover op de hoogte gehouden vanuit het Informatiepunt.

Meer informatie

Wilt u meer weten over de resultaten van het onderzoek? Kijk dan op de website van het RIVM www.rivm.nl. ■

Uitkeringsregeling open voor (oud-)medewerkers niet-POMS-locaties

Afzender: Defensie

In 2018 stelden de vakbonden en Defensie op basis van het RIVM-onderzoek op de POMS-locaties van Defensie een collectieve regeling op: de Regeling Uitkering Chroom-6 Defensie (Uitkeringsregeling). Die regeling is nu aangepast op basis van de resultaten van het onderzoek naar chroom-6 op alle niet-POMS-locaties. Behalve POMS-medewerkers kunnen nu ook (oud-)medewerkers van deze locaties en hun nabestaanden een aanvraag indienen.

De regeling is aangepast in overleg met de vakbonden. Nu de Uitkeringsregeling ook open staat voor (oud-)medewerkers van de niet-POMS-locaties,

komt de Coulancregeling te vervallen. Die bestaat vanaf maart 2015 en was opgesteld zodat (oud-)medewerkers van de POMS en de niet-POMS-locaties niet hoefden te wachten op de resultaten van het RIVM-onderzoek en een definitieve regeling, om al wel een financiële tegemoetkoming aan te vragen.

In dit artikel leest u meer over de regeling en hoe u deze aanvraagt.

De uitkering

De hoogte van de uitkering hangt af van:

- De functie of de werkzaamheden;
- De duur van de blootstelling aan chroom-6 tijdens de werkzaamheden;
- De aanvoering.

De uitkering bestaat uit twee delen:

- Een immaterieel deel, vergelijkbaar met smartengeld;
- Een materieel deel, vergelijkbaar met kostenvergoeding.

Het smartengeldbedrag varieert van € 5.000,- tot € 40.000,-. De bedragen worden sinds 2018 geïndexeerd (dit betekent dat dat ze aangepast worden aan eventuele inflatie).

In aanvulling op het immaterieel deel van de uitkering is een bedrag van € 3.850,- voor de materiële schade (materieel deel uitkering) opgenomen. Dit is een vast bedrag voor iedereen die ook recht heeft op het immateriële deel van de uitkering.

Als er voor bepaalde ondersteuning of een voorziening geen vergoeding mogelijk is via een andere weg, dan is het mogelijk hier een aanvraag voor te doen. Dit is maatwerk en wordt in individuele gevallen toegepast.

Als u al een tegemoetkoming heeft gekregen vanuit de Coulancregeling, dan wordt dit van het immaterieel deel van de uitkering afgetrokken. Voor meer informatie over de Coulancregeling verwijs ik u naar www.informatiepuntchroom6.nl.

Nabestaanden

Nabestaanden kunnen in aanmerking komen voor het materieel deel van de uitkering € 3.850,- waar anders de (oud-)medewerker recht op zou hebben gehad. Daar bovenop kan de nabestaande een 'materiële uitkering nabestaande' krijgen van € 3.850,-. Die is bedoeld als tegemoetkoming voor de kosten rond de begrafenis van de (oud-)medewerker.

Aanvraag op basis van werkzaamheden

Er is een lijst met functies opgesteld (bijlage 1 van de Uitkeringsregeling) die onder regeling vallen. Maar het kan zijn dat de functie van de aanvrager daar niet op staat. Dan wordt bij de beoordeling van de aanvraag gekeken naar de werkzaamheden en taken van de aanvrager.

Mocht daar onduidelijkheid over zijn, dan wordt advies gevraagd aan een beoordelingspanel. In dit beoordelingspanel zitten twee experts: op het gebied van toxicologie en arbeidsomstandigheden. De vakbonden hebben een expert aangedragen en Defensie de andere. Het panel heeft een onafhankelijk voorzitter en geeft bindend advies over de blootstelling aan chroom-6 tijdens het werk.

Informatiepunt Chroom-6 Defensie

Aanvraag regeling

U kunt de regeling aanvragen bij de uitvoerder van de regeling:

- Telefoon: (045) 579 81 62

Als u een tegemoetkoming heeft gekregen op grond van de Coulancregeling, en u komt mogelijk ook in aanmerking de Uitkeringsregeling, dan ontvangt u binnen 8 weken een brief met informatie en vragen. Heeft u voor 26 juli geen bericht ontvangen, neem dan voor de zekerheid zelf contact op met de uitvoerder van de regeling. Mogelijk is er dan iets mis gegaan.

Mogelijk heeft u in 2020 de online vragenlijst ingevuld voor het RIVM-onderzoek op alle niet-POMS-locaties. Dan kunt u bij de aanvraag van de uitkering aangeven dat deze gegevens gebruikt kunnen worden voor de beoordeling voor de Uitkeringsregeling. Deze informatie kan alleen met uw akkoord worden opgevraagd. Als u daar geen akkoord voor geeft, dan moet u bij de aanvraag aangeven welke functie(s) u had en wat voor werkzaamheden u heeft gedaan.

Het kan zijn dat de informatie die is opgegeven voor de Coulancregeling ook al voldoende is. Omdat de voorwaarden voor de Uitkeringsregeling anders zijn dan voor de Coulancregeling, moeten er soms wel aanvullende vragen worden beantwoord. Ook wordt altijd opnieuw gevraagd naar bijvoorbeeld het (IBAN) rekeningnummer. Ook als u dat eerder al heeft opgegeven.

Letselschadeclaim

Als u een uitkering heeft ontvangen, maar u heeft meer schade, dan kunt u naast de Uitkeringsregeling een letselschadeclaim indienen. Dit kan bij het Dienstencentrum Juridische Dienstverlening van het ministerie van Defensie:

*Ministerie van Defensie,
DOSCO/DPOD/Juridische
Dienstverlening t.a.v. Afdeling claims,
Postbus 90004, 3509 AA Utrecht.*

Meer informatie

Voor meer informatie over de regeling kunt u terecht op

www.informatiepuntchroom6.nl. ■

Nazorg: Waar kunt u terecht?

Afzender: Defensie

Uit de RIVM-onderzoeken blijkt dat Defensie onvoldoende heeft gezorgd voor een veilige werkplek. Daardoor kunnen (oud-) medewerkers zijn blootgesteld aan chroom-6 en ziek zijn geworden of nog worden. Defensie neemt haar verantwoordelijkheid en heeft verschillende maatregelen getroffen voor de nazorg. Uitgangspunt is dat de zorg wordt geboden waar de (oud-)medewerker of nabestaande behoefte aan heeft.

Eén loket voor de nazorg: Informatiepunt Chroom-6

Centraal staat het Informatiepunt Chroom-6. Hier kunt u terecht met al uw vragen. Maar u kunt hier ook terecht als u behoefte heeft aan een gesprek met iemand van Defensie.

Of als u begeleiding en ondersteuning wilt op het gebied van bedrijfsmaatschappelijk werk of geestelijke zorg. Waar mogelijk worden vragen bij het Informatiepunt zelf beantwoord. Als een andere instantie u beter kan helpen, dan brengt het Informatiepunt u daar mee in contact. Een groot aantal (oud-) medewerkers van alle Defensielocaties en eventuele nabestaanden heeft zich al laten registreren bij het Informatiepunt en soms ook al gebruik gemaakt van de voorzieningen. Defensie wil benadrukken dit vooral te (blijven) doen.

Persoonlijk Geneeskundig Consult (PGC)

Nu het onderzoek is afgerond kunnen ook (oud-)medewerkers van alle Defensielocaties – onder voorwaarden – gebruikmaken van een Persoonlijk Gezondheidskundig Consult (PGC). Dit is

Informatiepunt **Chroom-6** Defensie

bedoeld als aanvulling op de zorg van uw (militair) huisarts of Arbo-arts. Hier kunt u als eerste terecht bij zorgen over uw gezondheid en/of arbeidsomstandigheden. Het PGC bestaat uit één of meerdere gesprekken met een ervaren arbeidshygiënist, ondersteund door een arts van de Polikliniek Mens en Arbeid van het Universitair Medisch Centrum Amsterdam. Beide hebben veel kennis van chroom-6. Het consult is bedoeld om individuele vragen en zorgen te verhelderen. Voor meer informatie over het PGC, welke voorwaarden er gelden en hoe u het kunt aanvragen kijkt u op: www.informatiepuntchroom6.nl

Toezicht uitvoering

Een speciaal team ziet toe op de uitvoering van de nazorgmaatregelen. Hierin zitten vertegenwoordigers van alle betrokken instanties en de bonden. Zij kunnen adviseren over aanpassing van bestaande maatregelen of over aanvullende maatregelen. Zo is ook het Persoonlijk Geneeskundig Consult ontstaan.

Ook houden zij in de gaten of er over bepaalde onderwerpen veel vragen zijn. In dat geval kan daar meer aandacht aan worden gegeven in bijvoorbeeld de nieuwsbrieven. Het uitgangspunt is dat de nazorg wordt geboden waar behoefte aan is. Het team blijft dit zo lang als nodig ook in de toekomst in de gaten houden. ■

Veilig werken met chroom-6 en andere gevaarlijke stoffen

Afzender: Defensie

Defensie werkt nog steeds met chroom-6 en andere CMR-stoffen (carcinogene, mutagene en reprotoxische stoffen). Waar mogelijk vervangt Defensie deze stoffen door een veiliger alternatief, maar er helemaal niet mee werken is voorlopig nog niet mogelijk. Het belangrijkste is dat medewerkers hun werkzaamheden veilig kunnen uitvoeren. Hiervoor neemt Defensie verschillende maatregelen. In dit artikel leest u hier meer over.

Chroom-6-houdende verf is vanwege de roestwerende eigenschappen in het verleden grootschalig toegepast. Bij Defensie, en ook in veel andere sectoren. Het is bijvoorbeeld gebruikt in de luchtvaart, maar ook op bruggen, sluizen en treinen. Het zit daarom nog op veel bestaand materieel, ook bij Defensie. En ook vandaag de dag wordt het nog toegepast: in de luchtvaart is chroom-6-houdende verf namelijk soms de enige mogelijkheid om de vliegveiligheid te garanderen. Het is daarom ook toegestaan binnen de Europese wetgeving en soms zelfs verplicht.

We ontkomen er bij Defensie daarom niet aan om nog steeds onderhoudswerkzaamheden te verrichten waarbij chroom-6-houdend stof kan vrijkomen. Naast chroom-6 worden bij onze werkzaamheden ook andere gevaarlijke stoffen gebruikt. Het belangrijkste is dat die werkzaamheden veilig worden uitgevoerd. Volgens de regelgeving, met de juiste voorzieningen en in geschikte werkruimtes. Defensie heeft de laatste jaren veel verbeterd voor het werken met gevaarlijke stoffen en blijft hieraan werken. Samen met leidinggevenden, medewerkers en medezeggenschap, want veilig werken is een verantwoordelijkheid van ons allen.

Voorkomen instroom chroom-6 en andere CMR-stoffen

De belangrijkste stap is dat Defensie waar mogelijk gevaarlijke stoffen vervangt door een alternatief. Zo onderzoekt de Defensie Materieel Organisatie (DMO) voor verschillende carcinogene, mutagene en reprotoxische stoffen (waaronder chroom-6) of vervanging door minder gevaarlijke stoffen mogelijk is. Inmiddels

Informatiepunt

Chroom-6

Defensie

zijn al ruim 200 stoffen vervangen. Ook het gebruik van chroom-6-houdende verf op luchtvaartuigen wordt teruggebracht. Onlangs is bijvoorbeeld het eerste chroomvrije C-130 Hercules-transportvliegtuig in gebruik genomen.

Randvoorwaarden om veilig te kunnen werken

Behalve het aan te pakken bij de bron, zijn (en worden) ook werkplaatsen en gereedschappen verbeterd. Denk bijvoorbeeld aan de verstrekking van betere schuurmachines en gereedschappen met geïntegreerde (bron-)afzuiging, maar ook aan de vervanging van spuitcabines. De vervanging van de spuitcabines bij de Koninklijke Luchtmacht staat voor 2022 op de planning en tot die tijd worden alleen de wel geschikte spuitcabines zoals op het Logistiek Centrum Woensdrecht gebruikt voor chroom-6-werkzaamheden.

Organisatorische maatregelen

Er worden ook organisatorische maatregelen getroffen. Werkplekken waarbij stof kan vrijkomen worden afgezet en schoongemaakt na afloop door het eventuele stof op te zuigen met speciale stofzuigers. Maar ook regelgeving en werkinstructies worden verbeterd, en personeel is verplicht de e-learning 'Veilig werken met chroom-6' te volgen. Een e-learning voor werken met gevaarlijke stoffen in het algemeen is in de maak. We bieden bovendien de opleiding Middelebare Arbeidshygiëne aan, zodat er meer kennis op de werkvloer ontstaat.

Met ondersteuning van het CEAG (Coördinatiecentrum Expertise Arbeidsomstandigheden en Gezondheid van Defensie) worden de werkzaamheden met gevaarlijke stoffen beoordeeld op het risico van blootstelling. Op basis van die beoordelingen krijgen commandanten adviezen voor verbetering. Er wordt bovendien gewerkt aan het uitbreiden van het aantal Preventief Medisch Onderzoeken voor het personeel dat werkt met gevaarlijke stoffen.

Persoonlijke beschermingsmiddelen

Er zijn bovendien voor iedere medewerker persoonlijke beschermingsmiddelen beschikbaar, zoals adembescherming, wegwerp-overalls en handschoenen.

Door deze maatregelen zijn alle voorwaarden aanwezig om veilig te werken met chroom-6 en overige CMR-stoffen. Onderzoeken van het CEAG laten dit ook zien; de concentratie chroom-6 in de lucht waar gewerkt wordt ligt onder de grenswaarde. Bij sommige werkzaamheden, zoals spuiten van verf bij de Luchtmacht, zijn daar nog persoonlijke beschermingsmiddelen voor nodig.

Defensie heeft de ambitie om CMR-stoffen zo veel mogelijk te reduceren te zorgen en voor 'stofvrij' werken door afzuiging en andere technieken. Slechts waar het niet anders kan, maakt het personeel gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen. Deze ambitie en de verbeteringen zetten we komende periode verder door. ■

Hoe nu verder?

Afzender: Defensie

Met de bekendmaking van de resultaten van het chroom-6 onderzoek voor alle Defensielocaties, zijn de chroom-6 onderzoeken voor Defensie afgerond. De onderzoeken hebben lang geduurd en veel geduld gevraagd van (oud-)medewerkers die mogelijk zijn blootgesteld aan chroom-6 en eventuele nabestaanden. Defensie vond het erg belangrijk om eventuele onzekerheid weg te nemen en waar mogelijk vragen te beantwoorden. Met de resultaten van het onderzoek is zo veel mogelijk duidelijkheid gegeven. Hoe nu verder?

Online informatiebijeenkomsten 2 & 3 juni

Het liefst waren alle onderwerpen toegelicht tijdens informatiebijeenkomsten bij de Defensieonderdelen. Van de onderzoeksresultaten, de conclusies en aanbevelingen van de

Paritaire Commissie, tot de reactie van Defensie en de aanpassing van de Uitkeringsregeling. Door de COVID-19 maatregelen is dit helaas niet mogelijk. Daarom zijn er op woensdag 2 juni en donderdag 3 juni drie online bijeenkomsten. Dan wordt uitleg gegeven en worden vragen beantwoord. Iedereen die bij het Informatiepunt Chroom-6 geregistreerd staat, heeft automatisch een uitnodiging ontvangen. Mensen die niet geregistreerd staan, kunnen om deel te nemen contact opnemen met het Informatiepunt. De kans bestaat dat niet alle vragen aan bod kunnen komen. Alle vragen en antwoorden worden later (anoniem) op de website van het informatiepunt gepubliceerd.

Aanvraag Uitkeringsregeling

De Uitkeringsregeling is uitgebreid en op sommige punten aangepast. Behalve POMS-medewerkers die ziek zijn geworden, kunnen nu ook (oud-)medewerkers van alle niet-POMS-locaties en hun nabestaanden een aanvraag indienen. Alle informatie, zoals het indienen van een aanvraag, leest u in het artikel over de regeling in deze nieuwsbrief of op www.informatiepuntchroom6.nl.

Informatiepunt **Chroom-6** Defensie

Volgen actuele ontwikkelingen

Het RIVM blijft ook in de toekomst bijhouden of er, wereldwijd, nieuwe informatie in wetenschappelijke literatuur verschijnt over ziekten die door chroom-6 kunnen worden veroorzaakt. In dat geval wordt in overleg met de bonden bepaald of de Uitkeringsregeling moet worden aangepast. U wordt hierover op de hoogte gehouden vanuit het Informatiepunt.

Algemene tegemoetkoming beroepsziekten

De commissie Heerts, een onderzoekscommissie onder leiding van Ton Heerts, onderzocht in opdracht van het kabinet hoe de afhandeling van beroepsziekteclaims eenvoudiger kan. In het onderzoeksrapport van maart 2020, deed de commissie onder andere de aanbeveling een regeling in te voeren die het volgende mogelijk maakt: mensen die door het werken met gevaarlijke stoffen ernstig ziek zijn geworden een algemene tegemoetkoming geven. Naar verwachting wordt deze regeling medio 2022 van kracht. Defensie volgt de ontwikkelingen hierin. Zodra duidelijk is hoe deze tegemoetkappingsregeling eruit zal zien, bespreekt Defensie de mogelijke gevolgen hiervan voor de Uitkeringsregeling met de

vakbonden. U wordt hier dan over op de hoogte gehouden vanuit het Informatiepunt.

Verder onderzoek naar gevaarlijke stoffen

Een aantal van u heeft gevraagd of er ook onderzoek wordt gedaan naar andere gevaarlijke stoffen. De chroom-6 en CARC-onderzoeken waren zeer uitgebreid en complex en kostten veel tijd. Op advies van het RIVM en de Paritaire Commissie heeft Defensie daarom besloten dit niet te doen. Er komt daar dus ook geen collectieve uitkeringsregeling voor, zoals dat voor chroom-6 wel het geval is.

Denkt u gezondheidsklachten te hebben door blootstelling aan gevaarlijke stoffen bij werkzaamheden voor Defensie? Dan kunt u een individuele letselschadeclaim indienen bij het Dienstencentrum Juridische Dienstverlening van het ministerie van Defensie:

*Ministerie van Defensie,
DOSCO/DPOD/Juridische Dienstverlening
t.a.v. Afdeling claims, Postbus 90004,
3509 AA Utrecht.*

Daarbij wordt dan gekeken naar uw persoonlijke omstandigheden en werk-

zaamheden. Als er aanleiding is voor nader onderzoek van gevaarlijke stoffen op groepsniveau dan zal Defensie dat zeker bekijken.

Ook is de vraag gesteld of een Defensiebreed epidemiologisch onderzoek mogelijk is en of dat zou kunnen leiden tot andere resultaten. Met een epidemiologisch onderzoek naar chroom-6 kan mogelijk onderzocht worden of er onder (oud-)medewerkers die hebben gewerkt met chroom-6 vaker bepaalde gezondheidsklachten voorkomen dan onder vergelijkbare groepen, die daar niet mee hebben gewerkt. Het RIVM heeft op hier verzoek van Defensie naar gekeken. De conclusie is dat het niet mogelijk is om een epidemiologisch onderzoek te doen met voldoende wetenschappelijk relevante resultaten. Voornamelijk door het ontbreken van de noodzakelijke gegevens. Als in de toekomst wel een epidemiologisch onderzoek mogelijk blijkt, dan zal Defensie zeker overwegen zo'n onderzoek uit te laten voeren.

Voortbestaan Informatiepunt Chroom-6 en nazorg

Het informatiepuntchroom6.nl blijft zo lang als nodig is het loket voor al uw vragen, ook nu het onderzoek is afge-

rond. Ook de getroffen maatregelen en voorzieningen voor de nazorg blijven gewoon gelden. Zoals de mogelijkheid om gebruik te maken van een Persoonlijk Gezondheidskundig Consult. Ook het team dat toezicht houdt op de uitvoering van maatregelen en adviseert over aanpassingen blijft dit doen. In het artikel in deze nieuwsbrief over de nazorg leest u hier meer over.

Opheffing Paritaire Commissie

De Paritaire Commissie wordt wel opgeheven. Dat gebeurt na de zomer van 2021. De taak het begeleiden van het RIVM-onderzoek zit erop. De commissie stelt alleen nog een afsluitende rapportage op over de ervaringen van de afgelopen zes jaar. U wordt hier vanzelf over geïnformeerd vanuit het Informatiepunt.

Vragen?

Heeft u nog vragen? U kunt altijd terecht bij het Informatiepunt. Kijk eerst of uw vraag al op www.informatiepuntchroom6.nl beantwoord wordt.

Neem anders gerust contact op per mail (infoc6&carc@caop.nl) of telefoon (070 376 54 76).■

Nieuwsbrief

#5

Mei_2021

Informatiepunt **Chroom-6** Defensie

Deze nieuwsbrief is een uitgave van het Informatiepunt Chroom-6. Dit Informatiepunt is ingericht door Defensie. Defensie vindt het belangrijk dat er geen drempels zijn voor mensen met vragen. Daarom staat het Informatiepunt onder beheer van het CAOP en is daarmee onafhankelijk. Het CAOP is een onafhankelijk kennis- en dienstencentrum op het gebied van arbeidszaken. Persoonsgegevens zijn hier in vertrouwde handen.

Contact

- www.informatiepuntchroom6.nl
- infoc6&carc@caop.nl
- 070 376 5476
(ma t/m vrij 09.00-17.00 uur)